

Sylabus kursu e-learningowego

„Diagnostyka laboratoryjna w autoimmunologicznych chorobach układu pokarmowego”

Podmiot realizujący szkolenie: EUROIMMUN POLSKA Sp. z o.o.

Kierownik naukowy: dr n. farm. inż. Patryk Matuszek

Patronat honorowy: prof. dr hab. n. med. Bożena Cukrowska

Jednostka szkoląca: Studium Kształcenia Podyplomowego Wydziału Nauk Farmaceutycznych w Sosnowcu Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach

Treść kursu

MODUŁ 1: Choroby autoimmunologiczne w gastroenterologii

1. Patogeneza autoimmunizacji
 - 1.1. Czynniki genetyczne
 - 1.2. Autoreaktywne komórki B i T u osób zdrowych i chorych
 - 1.3. Mimikra molekularna
 - 1.4. Deregulacja cytokin i ekspresji MHC
 - 1.5. Rola autoprzeciwciał
2. Przegląd chorób gastroenterologicznych związanych z obecnością przeciwciał (objawy, patogeneza, kryteria rozpoznania)
 - 2.1. Celiakia
 - 2.2. Choroba Leśniowskiego-Crohna
 - 2.3. Wrzodziejące zapalenie jelita grubego
 - 2.4. AIH
 - 2.5. PBC
 - 2.6. PSC
 - 2.7. Niedokrwistość Addisona-Biermera

MODUŁ 2: Diagnostyka celiakii

1. Badania podstawowe w celiakii
2. Algorytmy postępowania diagnostycznego: pacjenci dorośli, dzieci, pacjenci z grup ryzyka
3. Diagnostyka przeciwciał anti-tTG, EmA, anti-DGP: wybór technik laboratoryjnych (ELISA, immunoblot, immunofluorescencja pośrednia), ocena preparatów immunofluorescencji pośredniej, interpretacja wyników
4. Badania genetyczne: wartość kliniczna badań, interpretacja wyników szczegółowych
5. Monitorowanie pacjenta z celiakią
 - 5.1. Monitorowanie aktywności choroby – ocena przeciwciał anti-tTG, anti-DGP
 - 5.2. Dieta bezglutenowa – postępowanie, ukryte źródła glutenu, najczęściej popełniane błędy na diecie bezglutenowej
 - 5.3. Kontrola diety bezglutenowej – immunogenne peptydy glutenu (GIP) w monitorowaniu spożycia glutenu

MODUŁ 3: Diagnostyka laboratoryjna nieswoistych zapaleń jelit

1. Podstawowe badania laboratoryjne w chorobie Leśniowskiego-Crohna i wrzodziejącym zapaleniu jelita grubego
2. Diagnostyka przeciwciał przeciwko *Saccharomyces cerevisiae*, przeciwko komórkom kubkowym jelita, przeciwko komórkom zewnątrzwydzielniczym trzustki, przeciwciał typu ANCA: wybór technik laboratoryjnych (ELISA, immunoblot, immunofluorescencja pośrednia), ocena preparatów immunofluorescencji pośredniej, interpretacja wyników
3. Badanie stężenia kalprotektyny w kale. Znaczenie w diagnostyce przewlekłych chorób zapalnych jelit
 - 3.1. Diagnostyka różnicowa nieswoistych chorób zapalnych jelit (IBD) i zespołu jelita nadwrażliwego (IBS)
 - 3.2. Znaczenie badania poziomu kalprotektyny w chorobach zapalnych jelit: monitorowanie aktywności choroby, skuteczności leczenia, ocena możliwości nawrotu choroby

MODUŁ 4: Diagnostyka laboratoryjna autoimmunologicznych chorób wątroby

1. Diagnostyka laboratoryjna autoimmunologicznego zapalenia wątroby (AIH)
 - 1.1. Podstawowe badania laboratoryjne w autoimmunologicznym zapaleniu wątroby
 - 1.2. Diagnostyka przeciwciał typu ASMA, ANA, LKM, SLA/LP, LC-1: wybór technik laboratoryjnych (ELISA, immunoblot, immunofluorescencja pośrednia), ocena preparatów immunofluorescencji pośredniej, interpretacja wyników
2. Diagnostyka laboratoryjna pierwotnego zapalenia dróg żółciowych (PBC)
 - 2.1. Badania podstawowe w pierwotnym zapaleniu dróg żółciowych
 - 2.2. Diagnostyka przeciwciał typu AMA, przeciwciał typu ANA: nuclear dots, przeciwko antygenom błony jądrowej: wybór technik laboratoryjnych (ELISA, immunoblot, immunofluorescencja pośrednia), ocena preparatów immunofluorescencji pośredniej, interpretacja wyników
 - 2.3. Diagnostyka zespołu nakładania twardziny układowej i PBC
3. Diagnostyka laboratoryjna pierwotnego stwardniającego zapalenia dróg żółciowych (PSC)
 - 3.1. Badania podstawowe w pierwotnym stwardniającym zapaleniu dróg żółciowych
 - 3.2. Diagnostyka przeciwciał typu ANA, ANCA, ASMA: wybór technik laboratoryjnych (ELISA, immunoblot, immunofluorescencja pośrednia), ocena preparatów immunofluorescencji pośredniej, interpretacja wyników

MODUŁ 5: Diagnostyka pozostałych chorób przewodu pokarmowego o podłożu autoimmunologicznym

1. Diagnostyka autoimmunologicznego metaplastycznego zapalenia błony śluzowej żołądka i niedokrwistości Addisona-Biermera
 - 1.1. Badania podstawowe
 - 1.2. Diagnostyka przeciwciał PCA (przeciwko komórkom okładzinowym żołądka) oraz przeciwko czynnikowi wewnętrznemu: wybór technik laboratoryjnych (ELISA, immunoblot, immunofluorescencja pośrednia), ocena preparatów immunofluorescencji pośredniej, interpretacja wyników

Materiały dodatkowe dostępne dla kursantów:

1. Przykłady wzorów fluorescencji pośredniej charakterystycznych dla przeciwciał w diagnostyce chorób układu pokarmowego
2. Podręczne schematy diagnostyczne
3. Publikacje naukowe
4. Materiały wideo
5. Przypadki kliniczne
6. „Głos eksperta” – wywiady ze specjalistami

